

Project Petemoei

Een voorstel van de Groningse SP-fractie om het leven van hedendaagse Assepoesters een andere wending te geven

SP.

Project Petemoei

Iedereen kent het sprookje van Assepoester, het meisje met een gouden hart voor wie het leven weinig goeds in petto had. Anno 2008 bestaat Assepoester nog steeds. Ze woont niet langer bij een boze stiefmoeder, maar in een kansarm gezin. Vader en moeder proberen te overleven in een wereld vol dwangbevelen en missen het geld en de energie die nodig zijn om hun kinderen een betere start in de samenleving te geven dan ze zelf gekregen hebben.

Het 400 jaar oude sprookje kent een happy end: een lieve petemoei grijpt in, stuurt Assepoester naar het bal en geeft het leven van het kind daarmee een totaal andere wending.

Welk end schrijven we voor de moderne Assepoesters? Wij willen graag dat ook zij ‘nog lang en gelukkig’ leven. Mogelijk lukt dat, als wij voor hen ook wat petemoei-hulp organiseren.

De SP-fractie in de Groningse gemeenteraad is van mening dat er genoeg mensen te vinden zijn die – als ze daarbij wat steun krijgen—met alle plezier een kind vooruit willen helpen. Wij vinden dat de gemeente de aangewezen instantie is om die steun te organiseren, en dat dat nu kan en moet gebeuren. We hebben een en ander uitgewerkt in het hier volgende initiatiefvoorstel: Project Petemoei.

Achtergrond

Ook Groningen kent veel kinderen die structureel tekort komen, omdat ze in armoedige omstandigheden opgroeien. Dat tekort is niet alleen het gebrek aan geld, maar ook tekort aan stimulans en affectie. De ouders zijn vaak niet meer bij machte de kinderen positief te stimuleren, omdat ze zelf te diep in de problemen zitten. Opgroeien onder zulke omstandigheden is zwaar en vaak zie je dan ook dat de problemen chronisch worden: een kind uit een probleemgezin vormt later zelf weer een probleemgezin.

Die keten willen wij doorbreken door met deze kinderen op stap te gaan, zodat ze ervaren dat er meer is.

Met dit voorstel wordt uitdrukkelijk géén nieuwe hulporganisatie in het leven geroepen. Vaak zijn er al genoeg hulporganisaties in de weer met deze gezinnen. We willen door gebruik te maken van hun expertise en netwerken de kinderen wat extra's bieden.

De financiële ruimte is er

Bij de behandeling van de Rijksbegroting heeft de Tweede Kamer besloten in 2008 en 2009 40 miljoen uit te trekken voor armoedebestrijding. Naar schatting krijgt de gemeente Groningen daar zo'n 900.000 euro per jaar van.

In zijn brief van 10 december 2007 laat staatssecretaris Aboutaleb van Sociale Zaken weten dat het geld met name voor kinderen ingezet moet worden. De staatssecretaris verwoordt het aldus:

‘Kinderen moeten kansen krijgen. Kansen om de kwaliteiten te ontwikkelen die ze in zich hebben, ongeacht het inkomen van hun ouders. Om te bereiken dat meer kinderen uit arme gezinnen kunnen

deelnemen aan sport, cultuur of andere activiteiten, stelt het kabinet conform de wens van de Kamer in 2008 en 2009 jaarlijks 40 miljoen euro beschikbaar. Het streven is erop gericht gemeenten zo te stimuleren dat het aantal kinderen dat maatschappelijk niet meedoet om redenen van armoede deze kabinetsperiode met de helft afneemt.’

De twee keer 40 miljoen is incidenteel geld, bedoeld om al dit jaar een echt begin te kunnen maken met de armoedebestrijding. Het bedrag wordt in de jaren daarop verhoogd: vanaf 2011 gaat het om 80 miljoen per jaar. De extra inzet is dus structureel van aard, wat betekent dat we nu de ruimte hebben om iets nieuws op te zetten en structureel te financieren.

Die kans moeten we grijpen, want het zou doodzonde zijn als het geld op gaat aan éénmalige projecten, of in de grote pot van hulpverlening verdwijnt. Dit geld biedt ons de unieke kans om elk kind dat daaraan behoefte heeft voor langere tijd plezier en individuele aandacht te geven.

Wat staat ons voor ogen?

Het geld moet zoveel mogelijk ten goede komen aan kinderen die nu niet gestimuleerd worden iets te ondernemen. Die kinderen zouden meer individuele aandacht moeten krijgen met het doel hun horizon te verbreden; ze in aanraking te brengen met van alles wat er in de stad gebeurt en ze te laten ervaren dat je altijd iets kunt ondernemen.

De kinderen koppelen we aan vrijwilligers die met hen op stap gaan (naar de kinderboerderij, een ijsje eten, naar de film; de stad in, schatzoeken in de berm, lammetjes kijken, vliegtuigen spotten, enzovoort, enzovoort)

De bedoeling van de exclusieve aandacht en de uitjes is het kind het kind vertrouwen te geven; te laten weten dat er in elk geval één is die luistert. Maar ook gewoon plezier maken. Dat plezier staat zelfs voorop. We denken aan elke week één à twee uur. Omdat de vrijwilliger de tijden en activiteiten zelf met het kind kan organiseren, denken we dat beide partijen er veel plezier aan kunnen beleven en de vrijwilliger ook langere tijd aan één kind verbonden blijft. Zo leert de vrijwilliger het kind uiteindelijk natuurlijk ook echt kennen, weet waar het van droomt en wat het wil en kan. Misschien wordt dan bijvoorbeeld ook duidelijk dat een cursus of sport goed zouden zijn (toneel, schilderen, knutselen, voetbal, muziek, enzovoort). In dat geval wordt de cursus betaald, of zorgt de vrijwilliger dat het kind bij een sportvereniging komt. Maar het kan ook zijn dat het kind gewoon wel vaart bij elke week twee uurtjes exclusieve aandacht. In dat geval is dat ook genoeg. De vrijwilliger krijgt een kleine vergoeding om leuke dingen te doen met het kind (25 euro per maand bijvoorbeeld dat dan naar eigen inzicht besteed kan worden).

Welke kinderen kunnen meedoen?

Er zijn in Groningen veel clubs actief op het gebied van jeugdzorg; denk aan MJD, Ouder KindCentra, Toevluchtsoord voor Vrouwen, die weten voor welke kinderen deze aanpak iets positiefs kan opleveren.

Maar ook op de basisschool weet men welke kinderen in aanmerking zouden kunnen komen voor wat extra's.

Bovengenoemde organisaties, maar ook alle andere organisaties als bijvoorbeeld de Voedselbank of individuen kunnen kinderen tussen de vier en veertien jaar aanmelden voor dit exclusieve aandachtsproject. Uit gesprekken die wij gevoerd hebben met vertegenwoordigers van bovengenoemde clubs blijkt dat zij positief staan tegenover een project als dit. En het zijn ook deze vertegenwoordigers die de ouders op de mogelijkheden van dit project moeten wijzen, want je kunt een kind natuurlijk niet zomaar aan een volwassene ‘plakken’. Waarom zouden Robert van 11, of Chantal van 8 met een vreemde op pad gaan? Dat zal een ouder alleen goed vinden als er een betrouwbare organisatie achter staat.

Om de mensen bij elkaar te brengen, zou je kunnen denken aan een gezamenlijk begin. Je organiseert bijvoorbeeld een feestelijke bijeenkomst in de wijk. Bijvoorbeeld de ‘De-stad-komt-naar-de-wijk’ dag waarop allerlei organisaties als het Kunstencentrum zich met optredens in het buurtcentrum presenteren, of een ‘Verwendag’ voor bijstandsmoeders en hun kinderen. Daar waar de mensen bij elkaar komen, kunnen matches gemaakt worden tussen de kinderen en de vrijwilligers om vaker samen iets te gaan ondernemen. Omdat het Ouder Kind Centrum Beyum al wat ervaringen heeft met het samenbrengen van moeders, zou je in die wijk met een pilot kunnen starten.

Hoe komen we aan vrijwilligers?

Het werven van vrijwilligers kan via de gewone kanalen, maar te denken valt ook aan samenwerkingsverbanden met HBO-MBO opleidingen voor jeugd- en jongerenwerk. Studenten zouden bijvoorbeeld studiepunten kunnen krijgen als zij zich als buddy voor deze kinderen melden. De vrijwilligers worden ingeschreven bij één centrale die als er een vraag komt in de kaartenbak op zoek gaat naar een geschikte kandidaat. De vrijwilliger verplicht zich na het eerste contact aan de centrale door te geven wat hij/zij gedaan heeft, of het klikt met het kind en of hij/zij het kind vaker onder de hoede wil nemen. Zo niet, wordt er een andere vrijwilliger benaderd.

Bij aanmelding moet duidelijk worden gemaakt dat de vrijwilliger géén hulpverlener is. We denken meer aan een contact zoals met een leuke opa, oma, tante, oom, neef, nicht. Het gaat om gewoon menselijk contact, tijd, aandacht en plezier. En alles wat er bijkomt (en stiekem zijn we ervan overtuigd dat dat veel zal zijn) is bonus. Omdat de vrijwilliger veel zelf kan regelen, denken we dat de drempel om zich voor wat langere tijd te binden laag is.

Organisatie

De organisatie moet zo slank mogelijk. In elk geval moet er niet een totaal nieuwe organisatie voor in het leven geroepen worden. Met de samenwerking tussen allerlei clubs die nu al bestaat, zou het idealiter uit moeten kunnen met de bemensing van een centrale vrijwilligers/kind vacaturebank, waardoor bekend is welk kind aan wie gekoppeld is. Die kan waarschijnlijk het best in beheer gegeven worden van een bestaande organisatie (denk aan de MJD) die daarvoor extra uren krijgt. Er komt dan één coördinatiepunt dat voor de verdere afwikkeling zorgt.

Buiten dat moet er natuurlijk vooraf wel een screening van de vrijwilligers plaatsvinden. We denken aan een bewijs van goed gedrag, en het natrekken van de referenties die een vrijwilliger hoort op te

geven. Vrijwilligers moeten ook begeleiding kunnen krijgen., als het moeilijk wordt afstand te bewaren. We moeten uitdrukkelijk voorkomen dat de ‘petemoei’ zich met het gezin gaat bemoeien. Ook die activiteiten kunnen door de bestaande organisaties als Stiel of MJD aangeboden worden. Uiteraard moet de vrijwilliger kennismaken met het gezin vóór hij/zij met het kind op pad gaat; de ouders moeten weten aan wie ze hun kind toevertrouwen.

Kosten

Een project als dit heeft tijd nodig om bekend te raken. Waarschijnlijk is er in de aanlooptijd geld nodig om iedereen op de hoogte te stellen van de mogelijkheden. En er moet een budget zijn voor de feestelijke wijkbijeenkomsten. Later, als het loopt, zal er meer geld moeten komen voor de activiteiten zelf.

Zolang de kinderen alleen individuele aandacht krijgen, kost dat niet veel. We denken dus bijvoorbeeld aan 25 euro per kind per maand. Zou een kind cursussen gaan volgen, dan wordt het meer. De vrijwilliger moet het vertrouwen krijgen dat hij en het kind samen wel weten of- en welke activiteiten goed of inspirerend kunnen zijn. En zoals het ook in gewone gezinnen gaat, soms pakt het toch weer anders uit. Het kind gaat op muzieklés en al na twee maanden is duidelijk dat het weggegooid geld is. En net als in een gewoon gezin, is het dan goed dat het kind het nog even volhoudt, maar mag het uiteindelijk nog iets anders proberen. Heel belangrijk: de cursussen worden gewoon uit het fonds betaald waardoor het kind niet gestigmatiseerd wordt of je clubs weer via allerlei andere omwegen extra moet subsidiëren.

We kunnen voldoende geld reserveren om deze activiteiten zeker de komende acht jaar te kunnen betalen. Want continuïteit van de aandacht is belangrijk voor een kind.

Nota Bene

Een verdere uitwerking van ons initiatiefvoorstel laten we graag over aan de echte deskundigen. Dat wij met dit voorstel komen heeft te maken met enkele uitgangspunten die voor ons belangrijk zijn en waarvoor wij op deze manier de steun van de gemeenteraad vragen.

- Het extra geld voor bestrijding van armoede onder kinderen moet niet uitgegeven worden aan eenmalige grote projecten of in bestaande organisaties ‘verdwijnen’.
- Het geld moet zoveel mogelijk bij de kinderen zelf komen.
- Een kind is gebaat met persoonlijke aandacht en continuïteit.
- Elk kind moet ervaren dat er mogelijkheden zijn en dat je keuzes kunt maken.
- Begin klein om te kijken of het werkt; zo niet pas de werkwijze aan.
- Maak gebruik van de deskundigheid en organisaties die er op het gebied van kinderen en armoede zijn.
- Maak gebruik van mensen die zich in willen zetten.
- Maak dingen niet nodeloos ingewikkeld.

Comité van aanbeveling

We hebben het petemoeiproject aan diverse mensen en deskundigen voorgelegd. Dankzij hun adviezen is het plan op sommige punten aangescherpt, want er zijn altijd wel wat beren en boze wolven op de weg. Dat is ons inziens ook de tragiek van deze tijd. We weten wel wat goed is voor een kind, maar durven niet meer te geloven in eenvoudige menselijke oplossingen en al helemaal niet meer in sprookjes.

Want als er wat misgaat .....

Maar ondergetekenden (bijna allemaal 50 plus vrouwen en dus extra wijs) vinden dat dit project de kans en tijd moet krijgen:

Margot Lambers, orthopedagoog

Marijke de Nooyer, oud-pleegzorgbegeleidster

Evalien Verschuren, medewerker OKC

Nelleke van der Valk, onderwijzeres

Anja Freije, verpleegkundige jeugdgezondheidszorg (0-4 jaar)

Toos Leroux, verpleegkundige jeugdgezondheidszorg (4-19 jaar)

Herma Korfage, onderwijsadviseur

Janny Aartsma, sociaal verpleegkundige

Sineke Ten Horn, lid Eerste Kamer

Bonny Visser, moeder van vier kinderen

Anja Bos, opbouwwerker Stiel

Annet Schuiterd, kinderwerker

Groningen, 10 februari 2008

